

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Økologisk jordbrug er især karakteriseret ved hverken at bruge kvælstofkunstgødning eller kemiske bekæmpelsesmidler i planteproduktionen. I stedet søger man gennem almindelige sædskifter og et veltilpasset dyrehold at sikre tilstrækkelige tilførsler af næringsstoffer til planternes vækst og at hindre, at ukrudt, plantesygdomme og insektangreb får et uacceptabelt omfang.

Økologisk jordbrug begrænser derved energiforbruget og mindsker miljøbelastningen fra landbruget. Endvidere indebærer denne dyrkningsform, at jordens *naturlige* frugtbarhed forstået som dens evne til at levere et afkast uden input af kemiske hjælpestoffer bevares.

I økologisk jordbrug betragtes husdyrgødningen som en helt central næringsstofressource og ikke som et affaldsprodukt, der blot skal bortskaffes. Sammen med bælplanter og dyrkning af grøntgødning f.eks. som efterafgrøder sikrer naturgødningen bl.a. kvælstoftilførslerne.

Et kombineret ønske om at opnå en høj selvforsyning med foder i bedriften og om ikke at overgødske med naturgødning medfører, at det tilstræbes ikke at have et større husdyrhold, end hvad der svarer til 1 storkreatur med opdræt pr. hektar jord.

Alsidighed og satsning på lokale ressourcer er centrale begreber inden for økologisk jordbrug. Der er dog også i økologisk jordbrug mulighed for en vis specialisering mellem de enkelte bedrifter. Dette kan lokalt lade sig gøre inden for, hvad der kan karakteriseres som »økologiske gårdsamarbejder«. En vis løbende udveksling af naturgødning og afgrøder/jordarealer åbner mulighed for at kombinere de nødvendige alsidige sædskifter med en specialisering af den enkelte gård især i den animalske produktion.

Også hensynet til husdyrenes trivsel spiller en stor rolle inden for økologisk jordbrug. Det kommer f.eks. til udtryk ved, at dyrene presses mindre end i traditionelle brug, hvor der gives store tilskud af indkøbt kraftfoder. Det betyder tillige, at

sygdom i besætningerne reduceres og at f.eks. malkekøers levetid øges. Økologisk jordbrug forudsætter ikke anvendelse af industrialiserede driftsformer, som de kendes inden for burhøns og svinefårme. Både jord og husdyr presses derfor mindre.

Konsekvenserne af ovenstående er, at økologisk jordbrug er et system, der producerer et noget mindre output af fødevarer. Men til gengæld reduceres også forbruget af især energi og kemiske hjælpestoffer væsentligt.

Det økologiske jordbrug betjener sig – ligesom konventionelle landbrug – i vidt omfang af mekaniske hjælpemidler og drager også nytte af mange års avlsarbejde og forædling inden for landbruget. Udnyttelsen af disse produktivkræfter er baggrunden for, at økologisk jordbrug i dag ikke har ret meget at gøre med førkrigstidens landbrug, som det så ofte fejlagtigt er blevet hævdet.

Udviklingen i det traditionelle landbrug og i landbrugspolitikken har de seneste årtier skabt en række følgeproblemer, som samfundsmæssigt set gør det stadig mere påkrævet at søge alternative udviklingsveje inden for landbruget. Økologisk jordbrug repræsenterer en sådan alternativ udviklingsvej og udgør et positivt svar på en lang række af de nuværende problemer. I det følgende opridses derfor de væsentligste fordele som baggrund for nærværende forslag om en særlig støtte til at fremme opbygningen af en økologisk produktionssektor i dansk landbrug:

a) Inden for økologisk jordbrug reduceres forbruget af pesticider til nul, hvilket bl.a. forbedrer levebetingelserne for den vilde flora og fauna, som er trængte.

b) Når husdyrholdet tilpasses arealtilliggendet, og når kvælstoffikserende bælplanter i øvrigt anvendes fornuftigt, begrænses kvælstofomsætningen og dermed kvælstoftabet til omgivelserne fra dyrkingen væsentligt i sammenligning med traditionelt landbrug.

c) Den alvorlige forurening af jorden som følge af brugen af ammoniumkvælstofgødning reduceres væsentligt i økologisk jordbrug. Denne forurening